



BOTKYRKA KOMMUN

Kommunledningsförvaltningen
Medborgarkontoren

Regler och riktlinjer för riksfärdtjänst i Botkyrka kommun

Beslutade i vård- och omsorgsnämnden 2015-12-14

Innehållsförteckning

§ 1 Allmänna förutsättningar för resor med riksfärdtjänst....	2
§ 2 Vem får resa med riksfärdtjänst?	2
§ 3 Val av färdmedel	3
§ 4 Ansökan om tillstånd och resebeställning	3
§ 4.1 Ansökan om enstaka resa	3
§ 4.2 Ansökan för visst antal likadana resor	4
§ 5 Beslut och återkallande	4
§ 5.1 Regler för ombokning och avbokning	4
§ 6 Egenavgift	4
§ 7 Hjälpmedel	4
§ 8 Samåkning med taxi och specialfordon.....	5
§ 9 Anpassning av restid	5
§ 10 Ledsagare.....	5
§ 11 Medresenär	6
§ 11.1 Barn som medresenär	6
§ 12 Riksfärdtjänstresa för barn	6
§ 13 Bagage.....	6
§ 14 Husdjur	7
§ 15 Överklagande av beslut	7

§ 1 Allmänna förutsättningar för resor med riksfärdtjänst

Riksfärdtjänst ges till personer som till följd av ett stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt. Resan ska göras inom Sverige och får inte till sin helhet ske inom kommunens färdtjänstområde. Funktionshindret måste bedömas bestå mer än sex månader och ska på begäran kunna styrkas med läkarintyg eller särskild utredning.

Beviljande av tillstånd ska ske med hänsyn till sökandens funktionshinder. Den omständigheten att allmänna kommunikationer saknas eller är bristfälligt utbyggda är inte ett giltigt skäl för att bevilja riksfärdtjänst.

Som grund för riksfärdtjänst gäller lag om riksfärdtjänst, SFS 1997:735 samt förarbetena till denna. Delar av Transportrådets allmänna råd för riksfärdtjänst 1989:3, domar avseende riksfärdtjänst samt propositionen ”2005/06:160- Moderna transporter” har också varit vägledande för framtagandet av Botkyrkas riktlinjer.

§ 2 Vem får resa med riksfärdtjänst?

Tillstånd att åka riksfärdtjänst ges under förutsättning att:

- Resenären är folkbokförd i kommunen.
- Resan inte kan göras till normala reskostnader med allmänna kommunikationsmedel eller inte kan göras utan ledsagare.
- Ändamålet med resan är rekreation eller fritidsverksamhet eller någon annan enskild angelägenhet.
- Resan inte av någon annan anledning bekostas av staten, en kommun eller ett landsting.
- Resan inte är en tjänsteresa till följd av ett anställningsförhållande.

Kostnaderna blir över det normala om resenären på grund av sitt funktionshinder behöver mer hjälp än vad trafikföretaget kan erbjuda eller måste åka med taxi eller specialfordon.

Resor till behandlingshem är endast enskild angelägenhet om vistelsens huvudsyfte är personlig rekreation och inte medicinsk behandling. Landstingsbeviljad, eller annan jämförbar, vistelse på rekreations- eller semesteranläggning i annan kommun berättigar inte till riksfärdtjänst om landstinget även bekostar resa till och från anläggningen vilket oftast är fallet.

CSN-behörig utbildning berättigar inte till riksfärdtjänst för resor till och från skolan.

Anslutningsresor i taxi inom Stockholms län (till eller från tågstation eller flygplats) beviljas inte för resenärer som har färdtjänsttillstånd. Inte heller inom annan kommun om det är möjligt att beställa utbytesbiljetter genom färdtjänsten. Om resenären behöver hjälp på och av kollektivtrafik, eller ledsagning på en station som saknar sådan service, kan det ändå bli nödvändigt med anslutningsresa, så att taxichauffören kan ledsaga resenären. Den servicen ingår inte alltid i resor med vanlig färdtjänsttaxi.

§ 3 Val av färdmedel

Resor med riksfärdtjänst ska göras med allmänna kommunikationer, taxi eller ett för ändamålet särskilt anpassat fordon. Vid resor med allmänna kommunikationer ska rabatter och billigare prisalternativ användas i så stor utsträckning som möjligt. Ersättning för resor med hyrbil eller privatbil medges inte.

Kommunen beslutar om färdmedel med hänsyn till sökandens funktionshinder. Billigaste färdmedel ska användas vilket generellt innebär nedanstående prioritering.

- I första hand används allmänna kommunikationer, d.v.s. tåg, buss, båt eller flyg.
- I andra hand används allmänna kommunikationer i kombination med taxi eller specialfordon.
- I tredje hand används enbart taxi eller specialfordon.

§ 4 Ansökan om tillstånd och resebeställning

Ansökan om tillstånd för enstaka resa samt resebeställning sker skriftligt på särskilda blanketter. Ansökan lämnas till kommunens utredare för riksfärdtjänst. Vid beviljat tillstånd för ett visst antal likadana resor görs resebeställningen direkt till Riksfärdtjänsten Sverige AB av resenären.

§ 4.1 Ansökan om enstaka resa

Ansökan ska ske senast 15 arbetsdagar innan önskad resdag, för att beslut ska hinna fattas och biljetter eller andra färdhandlingar ska kunna införskaffas innan resan ska äga rum. Inför storhelger måste ansökan ske tidigare eftersom tillgången på biljetter och färdmedel ofta är begränsad.

Vid akuta händelser, t.ex. begravning eller anhörigs allvarliga sjukdom, kan ett ärende behandlas med förtur, om detta är en förutsättning för att resa ska kunna komma till stånd.

§ 4.2 Ansökan för visst antal likadana resor

I normalfallet sker ansökan om riksfärdtjänst för varje enskild resa. I undantagsfall kan tillstånd sökas för ett visst antal likadana resor under en viss begränsad tid. Ett sådant tillstånd ska sökas på särskild blankett och beviljas endast till och från samma resmål med specificering av färdmedel. Beviljandet ska alltid ske i samråd med enhetschefen.

§ 5 Beslut och återkallande

Kommunen beslutar om tillstånd och färdmedel för riksfärdtjänst. Tillstånd kan inte ges för resor som redan genomförts. Beviljade tillstånd kan återkallas av följande anledningar

- Att förutsättningarna för tillståndet inte längre finns
- Ändrade förhållanden som medför att tillståndets villkor bör ändras

§ 5.1 Regler för ombokning och avbokning

Kommunen tar inget ansvar för kostnader till följd av sökande som vill omboka eller avboka en resa som redan beviljats. Kommunen följer trafikföretagens om- och avbokningsregler, vilket innebär att resenären själv står för dessa kostnader.

§ 6 Egenavgift

Resenären ska betala en särskild egenavgift, vars storlek beslutas av regeringen och baseras på vägavståndet mellan färdens start- och slutdestination. Egenavgiften ska avspegla normala reskostnader med tåg.

§ 7 Hjälpmedel

För en del personer är det nödvändigt att ha hjälpmedel med sig under transporten och/eller på resmålet, t ex rollator, rullstol eller permobil. Behovet av hjälpmedel kan vara avgörande för bedömningen av rätt till riksfärdtjänst liksom avseende vilket färdmedel som den enskilde kan resa med.

Specialfordon för permobil och annan eldriven rullstol beviljas endast i de fall hjälpmedlet är personligt förskrivet.

§ 8 Samåkning med taxi och specialfordon

Samordning av resor med taxi och specialfordon sker regelmässigt. Detta innebär att resenären kan få samåka hela eller delar av sträckan. Vid samåkning kan ressträckan och restiden bli längre än vid direktresa. I speciella fall kan kommunen med hänsyn till sökandens funktionshinder besluta om ensamåkning.

§ 9 Anpassning av restid

För att kunna samordna taxiresor, samt för att erhålla rabatterade biljetter på allmänna kommunikationer, behöver avresetiden ibland förskjutas. Huvudregeln är att avresetiden kan förskjutas inom halvdag. Undantag kan emellertid beviljas med hänsyn till sökandens funktionshinder, vistelsetid på resmålet samt ändamålet med resan. I samband med större helger kan större tidsförskjutningar krävas.

§ 10 Ledsagare

Vid en riksfärdtjänstresa kan ledsagare behöva medfölja. Kommunen beviljar resa för ledsagare när resenären behöver mer hjälp än vad trafikföretaget kan ge. Fram- och återresa för ledsagare kan beviljas om omständigheterna så kräver. Även resa för ledsagare beställs av kommunen.

Med ledsagare i denna kontext menas en person som medföljer riksfärdtjänstresenären för stöd och hjälp under själva resan. Kommunen prövar varje fall enskilt. Undantag gäller för personer som har beviljats personlig assistent enligt ”Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade” SFS 1993:387. För dessa beviljas resa för ledsagare regelmässigt.

Om resenären behöver mer stöd än vad en ledsagare och trafikföretaget tillsammans kan ge, kan ytterligare en ledsagare beviljas.

Att trafikföretaget inte ger det stöd som det har åtagit sig att ge, är inte skäl för att beviljas ledsagare.

Vid resa med taxi och specialfordon beviljas ledsagare endast om resenären har ett kvalificerat behov av stöd under resan, dvs. inne i bilen.

Lagen om riksfärdtjänst föreskriver inte någon skyldighet för kommunen att tillhandahålla ledsagare. Kommunen ändrar inte heller färd sätt om sökanden inte kan ordna egen ledsagare.

§ 11 Medresenär

Person som inte är ledsagare, men som önskar medfölja på resan, kallas medresenär.

Vid resa med allmänna kommunikationer betalar medresenären hela sin reskostnad. Kommunen förmedlar beställningen, men ansvarar inte för genomförande eller betalning.

Vid resa med taxi eller specialfordon betalar medresenären samma avgift som den som beviljats riksfärdtjänst. Alla merkostnader som uppstår för medresenären betalar denna själv.

§ 11.1 Barn som medresenär

För medresenär som är barn under 18 år gäller andra kostnader. Vid resa med allmänna kommunikationer betalar barnet hela sin reskostnad själv utifrån trafikföretagets regler. Detta kan innebära att barn i vissa fall åker gratis. Vid resa med taxi eller specialfordon betalar barnet en egenavgift som är 70 procent av egenavgiften för den som beviljats riksfärdtjänst.

§ 12 Riksfärdtjänstresa för barn

Om sökanden är under 18 år, ska prövningen av funktionshindret och svårigheten att förflytta sig vara avgörande för bedömningen av riksfärdtjänst.

Riksfärdtjänstresa kan beviljas även för barn under 18 år om resan till följd av funktionshindret måste genomföras på ett särskilt kostsamt sätt.

Om svårigheterna att förflytta sig beror på funktionshinder, ska man inte hänvisa till föräldraansvaret, utan riksfärdtjänst ska beviljas för att tillgodose hjälpbehovet. Det är funktionshindret som ska avgöra om barnet är berättigat riksfärdtjänst eller inte.

§ 13 Bagage

Bagage får medföras i den mängd respektive trafikföretag förordnar.

§ 14 Husdjur

Vid resor med allmänna kommunikationer får husdjur medföras enligt trafikföretagens anvisningar. Vid resor med taxi och specialfordon får husdjur normalt inte medföras. Undantag medges alltid för ledarhund samt signal- och hjälphund.

§ 15 Överklagande av beslut

Ett beslut om riksfärdtjänst kan överklagas till förvaltningsrätten. Överklagandet ska ske skriftligt och ha inkommit till kommunen inom tre veckor efter det att sökanden delgivits beslutet.